

<http://physicsweb.org/article/news/10/9/9>

2006/09/15

پس‌کُنش - کوانتمی اثر - سردکننده دارد

یک گروه پژوهش‌گر یک روش الکترومکانیکی ی کوانتمی برای استفاده از پدیده‌ها ی کوانتمی ی میکروسکوپی در مقیاس ماکروسکوپی یافته‌اند. در این روش یک باریکه ی اتم‌ها را با سنجش ارتعاش‌ها یعنی سرد می‌کنند. این پژوهش‌گران می‌گویند شاید این روش زمانی در سردکردن ابزارها ی مکانیکی ی نانومقیاس کاربرد یابد [1].

قانون سه‌وم نیوتن [2] این است که متناظر با هر کنش ی واکنش ی هست به همان اندازه و در جهت مخالف. در فیزیک کوانتمی هم این پدیده اجتناب‌ناپذیر است که متناظر با هر سنجش، حتماً بر جسم مورد سنجش اختلال ی وارد می‌شود. به این پدیده پس‌کُنش - کوانتمی می‌گویند و یک گروه پژوهش‌گر از دانش‌گاه مری‌لند [3] می‌گویند برا ی آن می‌شود کاربرد عملی یافت.

این گروه (به سرپرستی ی کیت شواب [4]) یک ترانزیستر تک‌الکترونی ی آبرسانا (اس‌اس‌ای‌تی) [5] را با اعمال یک ولتاژ بین آن و یک باریکه ی سیلیسیم نیترید نوسانی، به این باریکه جفت کرد.

تغییرات جای باریکه رساننده‌گی ی اس‌اس‌ای‌تی را تغییر می‌دهد. به همین خاطر سنجش با اس‌اس‌ای‌تی (ناظر) کاوه ای برای تعیین جای تشدیدگر (مشاهده شده) است. ضمناً این پژوهش‌گران دریافتند افت و خیزها ی کثراهای ی ذاتی ی بار در اس‌اس‌ای‌تی به یک نیرو ی پس‌کُنش می‌انجامد که بس آمد، جا، و آهنگ میرایی ی تشدیدگر را تغییر می‌دهد.

این گروه یک پدیده ی خلاف‌شهود را گزارش کرده که با اعمال یک ولتاژ به مقداری متناظر با یک حالت انرژی ی کوانتیده ی الکترون‌ها یی که از اس‌اس‌ای‌تی می‌گذرند، میرایی ی وجه‌ها ی تشدید به کاهش دما از 550 mK تا 300 mK می‌انجامد. در این

حالت اس اس ای تی جاذب - گرما می شود ته چشمeh ي آن .
این پژوهش گران می گویند این یافته امکان - استفاده از پس کُنش - کوانتمی براي
سرد کردن - اجزا ي ابزارها ي مکانيکي ي نانومقياس را فراهم می کند .
این آزمایش در دانشگاه - مریلند در ایالات - متحده، و با هم کاري ي
فيزيكِ نظری پيشنهادها ي از دانشگاهها ي ناتينگهام [6] و مک گيل [7] و كالج -
دارت ماوت [8] انجام شده است .

[1] Nature **443** 193

[2] Newton

[3] University of Maryland

[4] Keith Schwab

[5] superconducting single-electron transistor (SSET)

[6] Nottingham

[7] McGill

[8] Dartmouth College